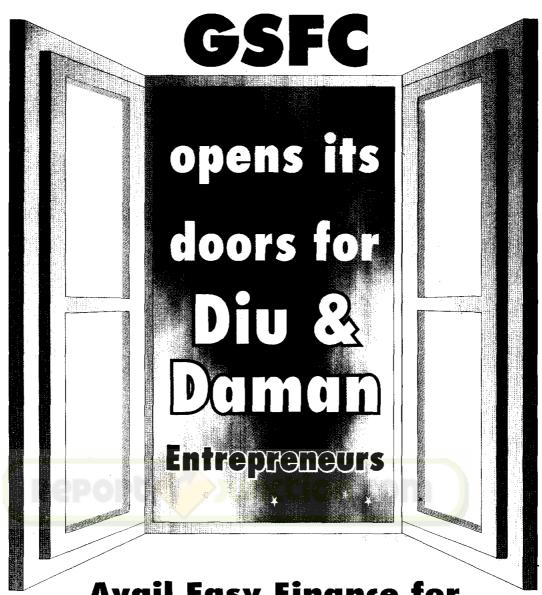
O S F C

GUJARAT STATE FINANCIAL CORPORATION 41ST ANNUAL REPORT 2000-2001

Ayurvedic & Herbal Products

GUJARAT STATE FINANCIAL CORPORATION

Udyog Bhavan (Block-10, 1st floor), Sector : 11, Gandhinagar-382 017 Phone : 3226219, 3226229. Fax : 3226239, 3226249 ♦ e-mail : info@gsfc.growthnet.net

(તા. ૧૯-७-૨૦૦૧ ના રોજ)

(As on July 19, 2001)

नियामहो

DIRECTORS

થી આઇ. કે. બડેબ

SHRI I. K. JADEJA

રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિયુક્ત

Nominated by State Government

बी अशिक्षणार्व साह

SHRI GIRISHBHAI SHAH

રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિયુક્ત

Nominated by State Government

શ્રી છેસ. છાર. અમીન

SHRI S. R. AMIN

સીડબી દ્વારા નિયુક્ત

Nominated by SIDBI

શ્રી આર. સત્વમૃર્ધિ સીડબી દ્વારા નિયુક્ત SHRI R. SATYAMURTHY

Nominated by SIDBI

वहीवटी नियामङ

MANAGING DIRECTOR

શ્રી એસ.કે.નંદા આઈ.એ.એસ.(તા.૨૨-૪-૨૦૦૧ સુધી) શ્રી જી. પી. જોપી આઈ.એ.એસ.(તા ૨૩-૪-૨૦૦૧ થી)

Shri S. K. Nanda I.A.S. (Upto 22-4-2001) Shri G. P. Joshi I.A.S. (From 23-4-2001)

******

શ્રી વી. આર. રાઠોડ

Shri V. R. Rathod

સચિવ (બોર્ડ)

Secretary (Board)

હિસાબ અન્વેષકો એસ.સી.અજમેરા એન્ડ કંપની **AUDITORS**

S. C. AJMERA & CO.

ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટસ. ઉદેપુર (રાજસ્થાન)

Chartered Accountants, Udaipur

(Rajasthan)

वडी डथेरी

HEAD OFFICE:

ઉદ્યોગ ભવન, બ્લોક નં.૧૦, ૧ લો માળ, સેક્ટર-૧૧, ઘ-૪, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૭.

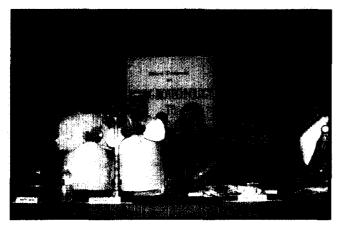
Udyog Bhavan, Block No. 10, 1st Floor, Sector-11, GH-4, Gandhinagar-382 017.

પ્રાદેશિક કચેરીઓ

અમદાવાદ, વડોદરા, સુરત, રાજકોટ, ભાવનગર,મહેસાજા, વલસાડ, અંકલેશ્વર, ગાંધીનગર **REGIONAL OFFICES:**

Ahmedabad, Vadodara, Surat, Rajkot, Bhavnagar, Mehsana, Valsad, Ankleshwar, Gandhinagar.

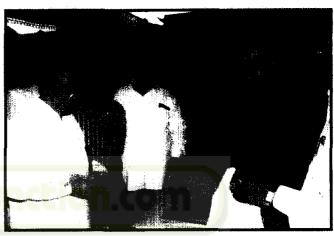

તા. ૨૬-૬-૨૦૦૦ ના રોજ અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત રાજ્યના માન. મુખ્યમંત્રીશ્રી કેશુભાઈ પટેલ તથા શ્રી આઈ.કે.જાડેજા, ચેરમેન, જી.એસ.એફ.સી, શ્રી એસ.કે.નંદા, આઈ.એ.એસ., એમ.ડી. જી.એસ.એફ.સી. તથા અન્યો "ટેકીંગ બાયોટેકનોલોજી ટુ ઈન્ડીયન ફાર્મ" ની નેશ્નલ કોન્ફરન્સ ના ઉદ્દષાટન પ્રસંગે

Honourable Chief Minister of the State Shri Keshubhai Patel alongwith Shri I. K. Jadeja, Chairman, G.S.R.C., Shri S. K. Nanda, I.A.S., M.D., G.S.R.C. and others at the time of inauguration of National Conference on "Taking Biotechnology to Indian Farms" on 26-6-2000 at Ahmedabad

શ્રી સુરેશચંદ્ર મહેતા, માન. મંત્રીશ્રી ઓદ્યોગિક અને પ્રવાસન, ગુજરાત રાજ્ય એ વાપી ઓદ્યોગિક એસોસીએશનના તા ૧૪-૧૨-૨૦૦૦ થી ૧૯-૧૨-૨૦૦૦ સુદ્યી ચોજાચેલ પ્રદર્શન માં જી.એસ.એફ.સી.ના સ્ટોલની મુલાકાત લીદી તે પ્રસંગે

Honourable Cabinet Minister for Industries & Tourism Shri Sureshchandra Mehta visiting G.S.F.C. stall at Vapi Industries Association (V.I.A.) Exhibition, Vapi held from 14-12-2000 to 19-12-2000.

શ્રી બિમલભાઈ શાહ, માન. મંત્રીશ્રી વાહનવ્યવહાર, ગુજરાત રાજ્ય એ અમદાવાદ ખાતે તા ૪-૧-૨૦૦૧ થી ૯-૧-૨૦૦૧ સુધી યોજાયેલ "ઉદ્યોગ દર્શન પ્રદર્શન-૨૦૦૧" માં જી.એસ.એફ.સી.ના સ્ટોલની મુલાકાત લીધી તે પ્રસંગે

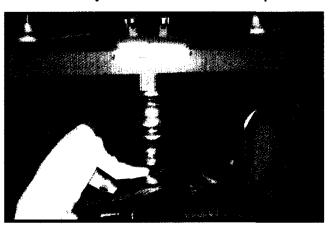
Honourable Minister for Transport Shri Bimalbhai Shah visiting G.S.F.C. stall at Udhyog Darshan Exhibition-2001, held at Ahmedabad from 4-1-2001 to 9-1-2001.

Gujarat State Financial Corpoation

શ્રી આઈ.કે. જાડેજા, ચેરમેનશ્રી જી.એસ.એફ.સી. અમદાવાદમાં નિગમ ખાતે તા ૧૫-૧૧-૨૦૦૦ ના રોજ યુગાન્ડા થી આવેલ પ્રતિનિધિઓનું અભિવાદન કર્યું તે પ્રસંગે

Shri I. K. Jadeja, Chariman, G.S.F.C. Felicitating the delegates from Uganda during their visit to the Corporation on 15-11-2000 at Ahmedabad

"ભુકંપપિડીત વિકલાંગો માટે જી.એસ.એફ.સી. દ્વારા ધિરાણ સહાય" સેમિનાર તા.૭-૩-૨૦૦૧ ના રોજ અમદાવાદ ખાતે યોજાયો તે પ્રસંગે નિગમના મેનેજિંગ ડાયરેક્ટર શ્રી એસ.કે.નંદા, આઈ.એ.એસ., તથા અન્યો સંબોધન કરતાં નજરે પડે છે.

Managing Director Shri S. k. Nanda, I.A.S., G.S.F.C. and others at the seminar of Financial Assistance by G.S.F.C. for Earthquake affected disable persons held at Ahmedabad on 7-3-2001.

નિગમની સુરેન્દ્રનગર પ્રાદેશિક કચેરી દ્વારા સાહસિક વિકલાંગ વ્યક્તિને તા. ૧૨–૩-૨૦૦૧ ના રોજ ચેક અર્પણ કરાયો તે પ્રસંગે.

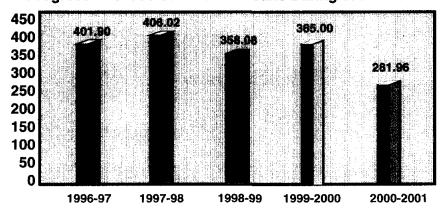
Cheque being handed over to a handicapped enterpreneur on 12-3-2001 by Surendranagar sub-regional office of G.S.F.C. under scheme for disabled person.

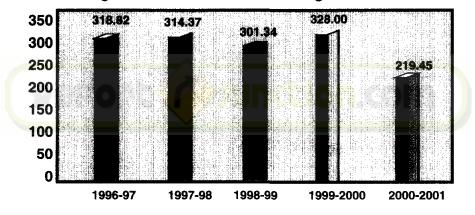
છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં કુલ મંજુર કરેલ ધિરાણમાં પ્રગતિ

Progress in Gross Sanction of Loans During Last Five Years

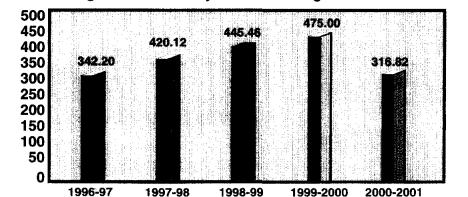

છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં ચૂકવેલ ધિરાણમાં પ્રગતિ

Progress in Loan Disbursed During Last Five Years

છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં લેશાની વસુલાતમાં પ્રગતિ Progress in Recovery of Loan During Last Five Years

41ST ANNUAL REPORT

Contents

અનુક્રમણિકા

ક્રમાંક	પૃષ્ટાંક	Sr.N	lo. Page
٩.	નોટીસ ર	1.	Notice 2
₹.	નિયામકોનો અહેવાલ	2.	Directors Report
	૧. આમુખ		1. Prologue 3
	ર. નિગમની કામગીરીની સિદ્ધિઓ ૭		2. Operational Highlights 7
	૩. નાણાં વ્યવસ્થા ૧૦	e.	3. Finance 10
	૪. સંચાલન૧૬		4. Management 16
з.	હિસાબ અન્વેષકોનો અહેવાલ૧૯	3.	Auditor's Report19
૪.	સરવૈયું ૨૬	4.	Balance Sheet
ч.	નફાનુકસાન <mark>ખાતું ૨૭</mark>	5.	Profit & Loss Account 27
٤.	રોકડ પ્રવાહ પત્રક ૫૧	6.	Cash Flow Statement 51
<u>૭.</u>	શેરહોલ્ડરો માટેની માહિતી	7.	Shareholder Information
۷.	પ્રોક્ષી ફોર્મ	8.	Proxy Form
૯.	ગત દાયકાની નિગમની કામગીરીનું વિહંગાવલોકન	9.	Performance of the Corporation at a glance during last decade

41ST ANNUAL REPORT

નોટિસ

ગુજરાત રાજ્ય નાણાકીય નિગમના જનરલ રેગ્યુલેશન ક્રમાંક-રં ૩ હેઠળ આથી નોટિસ આપવામાં આવે છે કે ગુજરાત રાજ્ય નાણાકીય નિગમના શેર હોલ્ડરોની ૪૧મી વાર્ષિક સામાન્ય સભા સોમવાર, તા. ૨૨મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૧ એ સવારે ૧૧-૩૦ કલાકે ઓડિટોરીયમ, એન્જિનીયરીંગ સ્ટાફ ટ્રેઈનિંગ કોલેજ, ચ-૫, ફુવારા, સેક્ટર-૧૭, ગાંધીનગર ખાતે નિમ્નલિખિત કામકાજ હાથ ધરવા સારૂ મળશે:

3૧મી માર્ચ, ૨૦૦૧ના રોજ પુરા થયેલા વર્ષ માટેના નિગમના નફા-નુકસાનના હિસાબ અને સરવૈયાની સાથે ઓડિટરોનો તે અંગેનો અહેવાલ અને બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સનો અહેવાલ સ્વીકારવા, વિચારવા અને મંજુર કરવા.

ગુજરાત રાજ્ય નાણાકીય નિગમના રેગ્યુલેશન ક્રમાંક - ૧૨ અનુસાર કરીથી નોટિસ આપવામાં આવે છે કે નિગમના સભાસદોનું ૨જીસ્ટર અને <u>શેર ટ્રાન્સફર બુક શુક્રવાર, ૧૯મી ઓક્ટોબર થી સોમવાર,</u> <u>૨૨મી ઓક્ટોબર ૨૦૦૧ (બંને દિવસો સુદ્ધાં)</u> નિગમની વાર્ષિક સાધારણ સભા હેતુસર બંધ રહેશે.

નોંધ :-

- પ્રત્યેક શેરહોલ્ડર કે જેઓ ૪૧મી વાર્ષિક સામાન્ય સભાની તારીખ અગાઉ છ માસથી ઓછા નહિ તેવા સમયગાળા માટે શેરહોલ્ડર તરીકે નોંધાયેલા હશે, તેમને આવી સામાન્ય સભામાં પોતે ધારણ કરેલા પ્રત્યેક શેરદીઠ એક મત આપવાનો અધિકાર રહેશે.
- સભામાં ઉપસ્થિત રહીને મત આપવાના હક્કદાર સભ્યને પોતાના વતી ઉપસ્થિત રહેવા અને મત આપવા માટે પ્રોક્સી નીમવાનો હક્ક છે અને આ પ્રોક્સી સભ્ય હોય એ જરૂરી નથી.
- સભાના નિયત દિવસથી ઓછામાં ઓછા સાત દિવસ અગાઉ નિગમની વડી કચેરીએ પ્રોક્સી ફોર્મ જમા કરાવવામાં આવશે તો જ તે અમલી ગણાશે.
- ૪. જે શેરહોલ્ડરો હિસાબો બાબતે કોઈ માહિતી મેળવવા ઈચ્છતા હોય તો તેઓએ તેમના પ્રશ્નો નિગમને ઓછામાં ઓછા મિટિંગની તારીખના સાત દિવસો પહેલા મોકલી આપવા જેથી કરીને જરૂરી માહિતી મિટિંગ વખતે ઉપલબ્ધ રાખી શકાય.

વહીવટી સંચાલકશ્રીના આદેશથી, સહી/-(વી.આર.રાઠોડ) સચિવ(બોર્ડ)

તા. : સપ્ટેમ્બર ૧૧, ૨૦૦૧

સ્થળ : ગાંધીનગર

ગુજરાત રાજય નાણાકીય નિગમ

વડી કચેરી :

''ઉઘોગ ભવન'', બ્લોક નં ૧૦, ૧લો માળ, સેક્ટર નં. ૧૧, ઘ-૪ રોડ સર્કલ, ગાંધીનગર-૩૮૨ ૦૧૭.

Notice under Regulation No. 23 of General Regulations of the Corporation is hereby given that the 41st Annual General Meeting of the shareholders of the Corporation will be held on Monday, 22nd October, 2001 at 11.30 a.m. at Auditorium, Engineering Staff Training College, CH-5, Phuvara, Sector-17, Gandhinagar to transact the following business:

To receive, consider and adopt the Profit and Loss Account and Balance Sheet of the Corporation for the year ended on 31st March, 2001 alongwith Auditor's Report thereon and the report of the Board of Directors.

Notice is also hereby given pursuant to Regulation 12 of the said Regulations that the Register of Members and the <u>Share Transfer Books of the Corporation will remain closed from Friday, the 19th October, 2001 to Monday, the 22nd October, 2001 (both days inclusive) for the purpose of Annual General Meeting.</u>

Notes

- Shareholder shall be entitled for one vote for each share held by him for the whole period of six months prior to the date of Annual General Meeting.
- 2. A member entitled to attend and vote at the meeting is entitled to appoint a proxy to attend and vote instead of himself and such proxy need not be a member of the Corporation.
- 3. The instrument (s) appointing proxy, if any, shall be delivered at the Head Office of the Corporation not less than seven clear days before the date fixed for the meeting.
- 4. Shareholders desirous of having any information regarding accounts are requested to send their queries to the Corporation at least seven days before the date of the meeting so that the requisite information is made available at the meeting.

BY ORDER OF MANAGING DIRECTOR

Sd/-

V. R. Rathod SECRETARY (B)

Date: September 11, 2001

Place: Gandhinagar

Gujarat State Financial Corporation Head Office:-

Udyog Bhavan, Block No. 10, 1st Floor, Sector No. 11, GH-4 Road Circle, GANDHINAGAR - 382 017.

2

- 👀

BUSIC

Gujarat State Financial Corporation

41ST ANNUAL REPORT

નિયામકોનો અહેવાલ

3૧મી માર્ચ, ૨૦૦૧ ના રોજ પુરા થયેલા ૪૧માં વાર્ષિક અહેવાલનાં વર્ષની નિગમની કામગીરી વિષે માહિતી રજૂ કરતાં નિયામક મંડળ હર્ષ અનુભવે છે.

૧. આમુખ :

- **૧.૦૧** ભારતીય અર્થતંત્રની ગત બે દાયકાની કામગીરી સારી રહી છે. સરેરાશ વાર્ષિક કુલ ઘરેલુ ઉત્પાદનમાં વૃદ્ધિનો દર પ.૪% કે જે ૧૨ વર્ષનો ગાળો ૧૯૯૧-૯૨માં સમાપ્ત થતો હતો તે ૧૯૯૨-૯૩ માં વચ્ચે થઈને ૨૦૦૦-૨૦૦૧ દરમ્યાન ૬.૪% નો થયો હતો. આ સમયગાળા દરમ્યાન એમાં નોંધપાત્ર માળખાકીય ફેરફારો થયા છે, જે આર્થિક સુધારાની નિરંતર પ્રક્રિયાનું પરિણામ છે. સુધારામાં ૧૯૯૦ના દાયકાથી સઘનતા આણવામાં આવી હતી અને એ સમય દરમ્યાન અર્થતંત્રનાં લગભગ તમામ ક્ષેત્રોમાં જે નવાં પરિવર્તનો પ્રારંભવામાં આવ્યા છે તેમને અર્થતંત્રનો સારો પ્રતિભાવ સાંપડ્યો છે. કલ ઘરેલ ઉત્પાદનમાં વૃદ્ધિનો દર જે ૧૯૯૮-૯૯ના ૬.૬%થી આંશિક ઘટીને ૧૯૯૯-૨૦૦૦માં ૬.૪% થઈ ગયો હતો તે વળી ૨૦૦૦-૨૦૦૧માં વિશેષ ઘટીને ૬% રહ્યો હતો. સતત બીજા વર્ષે વૃધ્ધિ દરમાં ઘટાડો છતાં ભારત વિશ્વની સૌથી વધુ ઝડપે વૃદ્ધિ પામી રહેલાં અર્થતંત્રોમાં એક છે. ગત બે વર્ષોમાં કુડ તેલના આંતરરાષ્ટ્રીય ભાવોમાં થયેલા ગણનાપાત્ર વધારા સામે પણ ભારતીય અર્થતંત્રે પ્રશંસનીય ટકાઉક્ષમતા દાખવી હતી.
- ૧.૦૨ વર્ષ ૨૦૦૦-૨૦૦૧માં કુલ ઘરેલુ ઉત્પાદનની સરેરાંશ વૃદ્ધિનો દર ઘટીને ૬% થઈ ગયો એનું મુખ્ય કારણ એ છે કે સેવાક્ષેત્રનો જે વૃદ્ધિદર ૧૯૯૯-૨૦૦૦માં ૯.૬% હતો તે ૨૦૦૦-૨૦૦૧માં ૮.૩% થઈ ગયો. જો વર્ધિત મૂલ્યની વૃદ્ધિની દૃષ્ટિએ જોઈએ તો ઉદ્યોગો અને કૃષિ તથા સંબંધિત ક્ષેત્રો, એ બંનેએ અગાઉના વર્ષ કરતાં વિશેષ વૃદ્ધિ-દર નોંધાવ્યાં છે.
- ૧૯૯૦ના દાયકા દરમ્યાન એંકદર ઓદ્યોગિક વૃદ્ધિનો પંથ સતત વધારા-ઘટાડાના ચક્રનો રહ્યો છે, જેમાં ઓઘોગિક વિકાસનું સર્વોચ્ચ શિખર સ્તર ૧૯૯૫-૯૬માં ૧૩% જેવું જોવા મળ્યું હતું. ૧૯૯૬-૯૭થી ઓઘોગિક વૃદ્ધિ દર પ્રતિવર્ષ દ.૫%ની આસપાસ રહ્યો છે, સિવાય કે ૧૯૯૮-૯૯ જયારે એ ઘટીને ૪.૧% થઈ ગયો હતો. ગત કેટલાક વર્ષો દરમિયાન ઓઘોગિક વૃદ્ધિદરની ચડ-ઉતર ચાલ માટે જવાબદાર પરિબળોમાં સમાવિષ્ટ છે-ઉંચા વ્યાજ-દરનો માહોલ, મૂડીગત માલની માંગનો અભાવ, વ્યાપારચક્ર. ઓઘોગિક પુનઃઘડતરમાં ગોઠવણ કરવામાં આંતરિક વિલંબો અને પાયારૂપ સુવિધાઓની તથા ખાસ કરીને વિદ્યુત, માર્ગો, સંદેશા વ્યવહાર અને પરિવહનની તંગી.
- ૧.૦૪ અર્થતંત્ર હાલમાં એક મુશ્કેલ તબક્કે છે, આગામી વર્ષમાં વૃદ્ધિદર અંગે કેટલીક સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડવાનો છે. ૨૦૦૦-૨૦૦૧માં સતત બીજે વર્ષે અનિયમિત વરસાદ પડવાને પરિણામે કૃષિનો વિકાસ માત્ર સીમાંત પ્રમાણમાં જ હતો. ઓદ્યોગિક વિકાસ પણ મંદ થયો છે અને નવા નાણાંરોકાણ માટેની મનોવૃત્તિ વિકસી નથી. સદૃભાગ્યે,

Director's Report

The Board of Directors of the Corporation have pleasure in presenting the 41st Annual Report on the business of the Corporation for the year ended 31st March, 2001.

1. Prologue

- 1.01 The Indian economy has performed well over the past two decades. Average annual real GDP growth accelerated from 5.4% during twelveyear period ending 1991-92 to 6.4% during 1992-93 through 2000-2001. During this period, it has gone through significant structural changes that has been induced by a continuous process of economic reforms. The pace of reform was intensified in the 1990s and the economy has responded well to the new changes that have been introduced in almost all sectors of the economy during this period. Overall GDP growth rate decelerated marginally from 6.6% in 1998-99 to 6.4% in 1999-2000 and then to 6% in 2000-2001. Despite deceleration of growth rate for the second consecutive year, India has the distinction of being one of the fastest growing economies in the world. The Indian economy has shown remarkable resilience in the face of substantial increase in the international price of crude oil over the last two years.
- 1.02 The reduction of overall growth rate of GDP to 6% in 2000-2001 is mainly due to a decline in the growth rate of service sector from 9.6% in 1999-2000 to 8.3% in 2000-2001. In terms of growth of value added, both industry and agriculture & allied sectors have achieved higher growth rates than in the previous year.
- **1.03** The overall industrial growth path in the 1990s has been marked by cyclical fluctuations with the peak level of industrial growth being 13% in 1995-96. Since 1996-97, industrial growth has remained around 6.5% annually except for a drop to 4.1% in 1998-99. The factors responsible for this cyclical behaviour of industrial growth during the last few years are a high interest rate environment, lack of demand for capital goods, business cycle, inherent adjustment lags in industrial restructuring and infrastructural constraints. particularly inpower, telecommunications and transport.
- 1.04 The economy is currently at a difficult stage, some problems of growth rate are likely to be faced in the coming year. Because of irregular rainfall for the second successive year, agriculture growth was marginal in 2000-2001. Industrial growth has also slowed down and the sentiment for new investment has not improved. Although the major industries of the

41ST ANNUAL REPORT

ગુજરાત રાજ્યના મુખ્ય ઉદ્યોગો તાજેતરના પ્રચંડ ધરતીકંપની ખરાબ અસરોથી મુક્ત રહ્યા છે. છતાં જે ઘણું અસ્તવ્યસ્ત થયું એની વિકાસ પ્રક્રિયા પરની અસરને પણ અવગણી શકાય એવી નથી. આથી હવે આકાર પામી રહેલી આર્થિક સ્થિતિનું કાળજીપૂર્વકનું નિરીક્ષણ કરવું આવશ્યક છે. અર્થતંત્રમાં વિશ્વાસનું નિર્માણ થાય એવા પગલાં લેવાની જરૂર છે, જેથી ૧૯૯૦ના દાયકાની ગતિશીલતામાં સુધારો પણ કરી શકાય.

૧૯૯૦ના દાયકાના ગાતશાલતામાં સુધારા પણ કરા શકાય.

૧.૦૫ જે અનેક પરિવર્તનો થયાં તેમના સંદર્ભમાં ભારતીય અર્થતંત્ર હવે વધુ ઊંચો વૃદ્ધિમાર્ગ અપનાવે એવી પૂરી શકયતા છે. જો કે અત્યાર સુધીમાં અમલમાં મૂકાયેલા સુધારાઓનો સંપૂર્ણ લાભ મેળવી શકાય એ માટે ચાવીરૂપ ક્ષેત્રોમાં શ્રેણીબદ્ધ મહત્ત્વનાં પગલાં લેવાં જરૂરી છે. જો આવાં પગલાં નજીકના ભવિષ્યમાં સુયોજિત રૂપે હાથ ધરાય તો દેશમાં હજુ સુધી સુષુપ્ત પડેલી ઘણી શક્તિઓ દેશ્યમાન થશે અને આર્થિક પ્રવૃત્તિઓની એક ઉચ્ચતર સપાટી હાંસલ થશે.

નવા પડકારો અને તકો :

નાણાકીય ક્ષેત્ર એ કોઈ પણ અર્થતંત્ર માટે કરોડરજ્જુ સમાન છે. અને સંસાધનોના એકત્રીકરણ તથા ફાળવણીમાં ચાવીરૂપ ભૂમિકા ભજવે છે. બચતો અને રોકાણના સંસ્થાગતીકરણ દ્વારા મૂડી-સંચય વધારવાની પ્રક્રિયાથી આર્થિક વૃદ્ધિને વેગ મળે છે.

નાણાકીય સંસ્થાઓ કોઈ પણ અર્થતંત્રનું સૌથી અગ્રણી અને અગત્યનું અંગ હોય છે. રાજ્ય નાણાકીય નિગમો રાજ્ય સ્તરની પ્રાદેશિક વિકાસ બેન્કના વર્ગનાં હોવાથી એમણે ખાસ કરીને લઘુક્ષેત્રના વિકાસમાં ચાવીરૂપ ભૂમિકા ભજવવાની છે; અને આજે પણ આ ક્ષેત્ર આપણા દેશની એકંદર આર્થિક પ્રવૃત્તિમાં અગત્યનું સ્થાન ધરાવે છે, કારણ કે એ વિશાળ રોજગારક્ષમતા ધરાવે છે. ઉદારીકરણ તેમજ નાણાકીય ક્ષેત્રના સુધારાઓનું જે ચિત્ર ઊપસી રહ્યું છે એના સંદર્ભમાં વિકાસ બેન્કોએ લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગક્ષેત્રની અનેકવિધ આવશ્યક્તાઓને પહોંચી વળવા માટે કટીબદ્ધ થવાનું છે. એમણે એવી નવી યોજનાઓ સર્જવાની છે, જે અર્થપૂર્ણ અને અસરકારક હોય.

ભારત સરકારે તાજેતરમાં રાજય નાણાકીય નિગમ ધારામાં (સ્ટેટ ફાઈનાન્સીયલ કોર્પોરેશન એક્ટ) કેટલાક સુધારા કર્યા છે જેમની એક રચનાત્મક અસર રાજય નાણાકીય નિગમોની કામગીરી પર થશે. સૌથી અગત્યના સુધારા 'ઉદ્યોગ'ની વ્યાખ્યાને વધુ વ્યાપક અને વધુ ગ્રાહી બનાવવાના તેમજ રાજય નાણાકીય નિગમોની પ્રવૃત્તિઓનો અવકાશ વિસ્તરવા અંગેના છે. રાજય નાણાકીય નિગમો સામે હવે પોતાની ધિરાણ પ્રવૃત્તિઓ ફેલાવવા માટે વિશાળ ફલક પ્રાપ્ય છે અને તેઓ વિશેષ માર્ગે નાણાં રોકાણ કરી શકશે. વિશેષમાં રાજય નાણાકીય નિગમોના મૂડીમાળખાની નવરચના, બજારમાંથી સંસાધનો એકત્રિત કરવા પરનાં નિયંત્રણોની નાબૂદી, અન્ય સંસ્થાઓ પાસેથી ધિરાણ લેવાનો અવકાશ અને આમ જનતા પાસેથી ડિપોઝીટો સ્વીકારવાની છૂટ જેવાં પગલાં રાજય નાણાકીય નિગમોને પોતાની વ્યવસાયી જવાબદારીઓ નિભાવવામાં મોટે પાયે મદદ કરશે. આ સુધારાઓનો એક અન્ય ઉપકારક સુધારો એ છે કે વ્યક્તિગત ઔદ્યોગિક એકમને સુવિધા આપવા માટેની મર્યાદા રૂા.પાંચ કરોડ કરવામાં આવી છે.

રાજ્ય નાણાકીય નિગમ ધારાના સુધારાઓના અનુસંધાનમાં ભારત સરકારે રાજ્ય નાણાકીય નિગમો પુનઃરચના માટે ઉચ્ચ કક્ષાની સમિતિની

- GSFC

Gujarat State have fortunately escaped the worst effects of the recent massive earthquake, the impact of dislocations on the growth process can not be ignored. It is, therefore, essential that the unfolding economic situation be watched carefully. Measures need to be taken to create confidence in the economy so that the growth momentum of the 1990s can be improved.

1.05 In view of the many changes that have taken place, it is now quite possible for the Indian economy to attain an even higher growth path. However, crucial action is required in a number of key areas in order to obtain the full benefits of the reforms carried out so far. If these measures are accomplished in an organised manner in the near future, it is quite likely that many of the latent energies that are yet to be released in the country would become apparent and a higher level of economic activity would emerge.

New Challanges and opportunities

Financial Sector is the backbone of any economy and it plays a crucial role in the mobilization and allocation of reasources. The process of increasing capital accumulation through institutionalization of savings and investment fasters economic growth.

Financial Institutions are amongst the most prominent and important part of an economy. SFCs being akin to state level regional development bank, have a crucial role to play particularly in the development of small scale sector, which continues to occupy an important position in the overall industrial activity in our country by virtue of its large employment potential. In the context of the emerging scenario of liberalization and the financial sector reforms, the development banks need to gear themselves to meet the varied requirements of the small and medium scale sector. They need to create new products that are relevant and impactful.

The Government of India has recently carried out amendments in the SFCs Act which is expected to have a positive impact on the functioning of SFCs. The most important amendments relate to widening and broad-basing the definition of 'industry' and 'enlarging the scope of activities of SFCs'. The SFCs now have a very wide spectrum of field for diversifying their loan portfolio and will have more avenues for investment. Further, measures like restructuring of capital base of SFCs, removal of restrictions in mobilizing resources from the market, borrowings from other institutions and accepting deposits from general public will go a long way in enabling the SFCs to meet their business commitments. Another redeeming feature of these amendments is the hike in the limit of accomodation to individual industrial concents to Rs. 5 crore.